

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αθήνα, 09.07.2024

ΑΠ : 580/199455

ΠΡΟΣ :

Ταχ. Δ/ση : Βερανζέρου 46
Ταχ. Κώδικας : 104 38 Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Ροϊνιώτη
Τηλ. : 210 212 5712

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ – Δ/ΝΣΕΙΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ – ΔΑΟΚ (Δια των Δ/νσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών)

Email : eroinioti@minagric.gr

ΘΕΜΑ: Παραγωγή & διαχείριση του κομπόστ γαιοσκωλήκων (vermicompost)

Λόγω του αυξανόμενου ενδιαφέροντος για την παραγωγή vermicompost στη Χώρα μας παραθέτουμε στοιχεία της Ευρωπαϊκής & Εθνικής Νομοθεσίας που άπτονται του θέματος αυτού.

Νομική βάση

Καν. (ΕΚ) 1069/2009 (Κανονισμός περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα & παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο)

Καν. (ΕΕ) 142/2011 (Κανονισμός για την εφαρμογή του καν. 1069/2009)

Καν. (ΕΚ) 767/2009 (Κανονισμός για τη διάθεση στην αγορά & τη χρήση ζωοτροφών)

ΥΑ 612/118658/2020 (Καθορισμός αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν. 1069/2009 & Καν. 142/2011)

Σύμφωνα με το άρθρο 3 (Καν. 1069/2009) οι γαιοσκώληκες θεωρούνται εκτρεφόμενα ζώα εφόσον συντηρούνται/εκτρέφονται από τον άνθρωπο για κτηνοτροφικό σκοπό (παραγωγή κομπόστ).

Σύμφωνα με τον Καν. 767/2009 (Παράρτημα III, Κεφ. 1) απαγορεύεται η σίτιση των εκτρεφόμενων ζώων με περιττώματα/ούρα/περιεχόμενο πεπτικού συστήματος (ανεξάρτητα από οποιαδήποτε επεξεργασία ή πρόσμειξη έχουν αυτά λάβει) καθώς και η σίτιση με αστικά/οικιακά απόβλητα.

Στη μονάδα παραγωγής vermicompost λαμβάνει χώρα η αποδόμηση της οργανικής ύλης υπό αερόβιες συνθήκες από τους εκτρεφόμενους γαιοσκώληκες και το παραγόμενο προϊόν αυτής της διαδικασίας (κόπρος γαιοσκωλήκων & σώματα νεκρών γαιοσκωλήκων) υφίσταται τη διαδικασία της λιπασματοποίησης (παραγωγή vermicompost). Η μονάδα λιπασματοποίησης που παράγει vermicompost σύμφωνα με τους παραπάνω όρους πρέπει να λάβει αριθμό έγκρισης, βάσει Καν. 1069/2009 (άρθρο 24) & ΥΑ 612/118658/2020 (άρθρο 6).

Στην περίπτωση που το vermicompost δεν υφίσταται διαδικασία εξυγίανσης (παστερίωση), η συμμόρφωσή του με τις μικροβιολογικές απαιτήσεις του προϊόντος λιπασματοποίησης, έτσι όπως αυτές αναφέρονται στον Καν. 142/2011 (Παράρτημα V, Κεφ. III, Τμήμα 3), ελέγχεται με το ακόλουθο πρόγραμμα δειγματοληψίας, που οφείλει να τηρεί ο υπεύθυνος της μονάδας:

1. Πριν την έγκριση της μονάδας: Δειγματοληψία κατ'ελάχιστον κάθε εβδομάδα για 4 συνεχείς εβδομάδες (4 διαδοχικές δοκιμές για κάθε βακτήριο). Αν ένα από τα δείγματα δώσει μη συμμορφούμενα αποτελέσματα σε μια δοκιμή, η διαδικασία των 4 δειγματοληψιών ξεκινά από την αρχή
2. Κατά τη λειτουργία της μονάδας: Δειγματοληψία κατ'ελάχιστον κάθε 6 μήνες

Η διάθεση του vermicompost που δεν έχει υποστεί τη διαδικασία της εξυγίανσης γίνεται μόνο εντός της Χώρας.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ